

VERDA FAMILIO

NEPRAVIDELNÝ dvojjazyčný zpravodaj Esperantského kroužku v Mnichově Hradišti, pro členy kroužku a příznivce mezinár. jazyka.

Odpovědný redaktor – MUDr. Josef Hradil, 29501 Mn. Hradiště č.1161

Povolil ONV Mladá Boleslav, odb. Kultury 47/87-403/16

Podávání novinových zásilek povoleno Oblastní správou pošt Střední Čechy v Praze, č.j. P/Fiš—2295/92 ze dne 16.XI.1992.

XmXmxMxmXmxMxmXmxMxmXmxMxmXmxMxmXmxMxmXmxMxmXmxMxmXmxMxmXmxMxmXmx

Número 1 Januario 1993 Leden Číslo 1

[illegible]

Kuraĝon gesamideanoj! Ĉi jara jarŝanĝo alportis al niaj movadanoj multajn zorgojn. Ne nur doloran disigon de nia respubliko, sed ankaŭ financiajn limigojn, pri kiuj multaj opinias, ke ili povas grave priminaci nian ekziston. Eĉ se nia asocio devos forlasi sian bele situitan modestan oficejon en Jílská strato (Prago) eĉ se ni devos pagi je 50% altigitan membrokotizon, eĉ se nia aktiveco en skribkontaktoj estos limigita por triobla altigo de poŝtelspezoj, eĉ se niaj mizeraj vivkondiĉoj precipe de rentistoj malaltigos niajn elspezojn por kultura satigo de niaj bezonoj, tamen ni klopodos trovi rimedojn por teni viva nian movadon, ĉar ideo de Esperanto ne povas malaperi, ĝi estas senmorta! Sed ni ne forgesu, ke nia forto ne bazas en kvanto da membroj, sed en ilia kvalito. Eĉ se ni ne trovos okazon por renkontiĝo pro multekosta trafiko kaj konferencelspezoj, ni hejme studu diligente kaj profundigu niajn lingvosciojn, por ke ni povu sukcese varbi novajn samideanojn. Ne nur interna ideo de Esperanto estas senmorta, sed ankaŭ la celo, kiu ni lernis nian lingvon – internacia interkompreniĝo.

Odvahu, samideáni! Letošní přelom roku přinesl našim příznivcům hnutí mnoho starostí. Nejen bolestivé rozdělení naší republiky, ale i finanční omezení, o kterých se mnozí domnívají, že mohou vážně ohrozit naši existenci. I když naše asociace (svaz) by musela opustit své krásně položené sídlo v Jílské ulici (Praha), i když budeme muset platit o 50% zvýšení členský příspěvek, i když naše aktivita v písemných stycích bude omezena pro trojnásobné zvýšení poštovních poplatků, i když naše bídne životní podmínky především důchodců zmenší výdaje na kulturní nasycení našich potřeb, přece budeme se snažit najít prostředky k udržení života našeho hnutí, protože idea Esperanta se nesmí ztratit, je nesmrtelná. Avšak nezapomínejme, že naše síla nespočívá na množství členů, ale jejich kvalitě. I když nenajdeme příležitost k setkání pro drahou dopravu konferenční vydání, doma studujeme pilně a prohlubujeme naše jazykové znalosti, abychom mohli úspěšně dělat nábor nových samideánů. Nejen vnitřní idea Esperanta je nesmrtelná, ale také cíl, kvůli kterému jsme se učili našemu jazyku: mezinárodní dorozumění.

Konferenco de ĈES en Pardubice (23.-25.X.92)
informis membraron pere de iliaj delegitoj, kiuj ĉeestis, pri movadaj aktualaĵoj. Jen kelkiuj: Membrokotizoj altiĝos je 50%. - Malgrandiĝis partopreno en renkotiĝoj kaj membrobazo de ĈEA (1500 pagintaj), eĉ nombro de vendita literaturo, tamen ankaŭ elspezoj asociaj. Pliboniĝis informiteco; laŭdo de STARTO (Malovec+Daněk). Estis pripensata event. forlaso de Jílská strato. Necesas 1x jare aranĝi grandan konferencon. IFEF savis ĈEA-on. Ankaŭ eksterlanda partopreno en Antaŭkongreso helpis. Pro tio estas planata kuna kongreso de ĈEA kaj Germana EA en Karlovy Vary (Pentekosto 93 28.V.-31.V.) en Termal – multe kosta; sed loĝado ebla ankaŭ en metilernanta instituto (150 litoj). Sabate: ĉefaj labortemoj, raportoj. Dimanĉe: fakaj sekcioj. Lunde: ekskursoj. Supozata partopreno de 150+150 membroj. Altigo de membrokotizoj de ĈEA: necesas klarigi al la membra bazo. - Kion faras la asocio por ni? Legislativo. Vendado de presaĵoj. Eldono de STARTO. Dotacioj de agado. Organizado de konferencoj. Perado de partopreno en internaciaj aktivecoj. Preso de unu numero de STARTO kostas 6Kĉs. Poŝtelspezoj. 18Kĉs jare por UEA – kolektiva membreco. Rezulto - necesas altigi membrokotizojn: kat.A (aktivaj membroj) 120Kĉs, B (rentistoj nelaborantaj) 60, - C mecenatoj, D+E 30, enskribo 20.- Sume: altiĝo de 50%.

Konference ĈES v Pardubicích (23.-25.X.92)
informovala ĉlenstvo prostřednictvím delegátů, kteří byli přítomni, o aktualitách. Zde jsou některé: členské poplatky se zvýší o 50%. Nižší účast na setkáních. Snížila se členská základna ČES (1500 platících), i počet prodané literatury avšak také výdaje svazu. Zlepšila se informovanost; chvála STARTa (Malovec+Daněk). Bylo uvaženo event. Opuštění sekretariátu v Jílské ulici. Je zapotřebí 1x ročně uspořádat velkou konferenci. IFEF zachránil ČES. Také mezinárodní účast na Předkongresu pomohla. Proto je plánován společný sjezd českého a německého svazu do Karlových Varů (svatodušní svátky 28.-31.V.) v Termalu – drahé; ale ubytování bude možné též v učňovském internátu (150 lůžek). V sobotu: hlavní pracovní témata, zprávy. V neděli: odborné sekce. V pondělí: výlety. Předpokládaná účast 150 a 150 členů. Zvýšení členských poplatků ČESu: je nutno členům vysvětlit. - Co pro nás svaz dělá? Legislativu. Prodej tiskovin. Vydává STARTO. Dotace činnosti. Organizace konferencí. Zprostředkování účasti na zahraničních aktivitách. Tisk jednoho čísla STARTa stojí 6 Kĉs. Poštovné. 18 Kĉs ročně pro UEA – kolektivní členství. Důsledek: je nutno zvýšit členské poplatky: kat.A (aktivní člen) 120 Kĉs, B (nepracující důchodci) 60 Kĉs; podporující členové D+E 30.-, zápis 20. - Souhrn: zvýšení o 50%.

Ĉeĥaj reflektivaj verboj ne estas ĉiuj reflektivaj ankaŭ en Esperanto, t.e. ne havas apude pronomon si (sin), ekzemple:

Zvratná slovesa česká nejsou všechna zvratná v esperantu, tj. nemají u sebe zájmeno si (sin), například:

báti se = timi (nikoliv timi sin); diviti se = miri; domnívati se = supozi; hádati se = disputi; hněvati se = koleri; hoditi se = taŭgi; chovati se = konduti; krčiti se = kaŭri; líbiti se = plaĉi; mazliti se = dorliti; odřici se = rezigni; plaziti se = rampi; posmívati se = moki; potiti se = ŝviti; přestaviti se = imagi; smilovati se = kompati; týkati se = koncerni; vztahovati se = rilati; k.a. = kaj aliaj = a.j. (el lernolibro de Julie Šupichová. Z učebnice Julie Šupichové.)

GRAMATIKA VORTARETO

Se vi volas bone paroli esperante, neniam forgesu lerni gramatikon, plej bone el la lernolibro de Malovec (havebla ĉe la asocio por 20 Kčs). Tamen multaj gramatikaj terminoj ne estos por vi konataj; jen la vortareto, kiu helpos vin:

Chcete-li dobře mluvit v esperantu, neopomeňte se učit gramatiku, nejlépe z učebnice Malovcovy (k dostání na svazu za 20 Kčs)! Avšak mnoho termínů gramatických nebude Vám známých: zde je proto slovníček, který Vám pomůže:

adjekto – příslovečné určení	deklinace - skloňování
adjektiva aŭ poseda pronomo – zájmeno	demanda propono – tázací zájmeno
privlastňovací	
adjektivo – přídavné jméno	demanda propozicio – tázací věta
adverba adjekto – příslovce způsobu	demandsigno - otazník
adverba numeralo – číslovky příslovečné: unue, due ...	denta konsonanto – souhláska zubní
adverbo - příslovce	derivita adverbo – devenanta el alispecaj radikoj
afikso – pří-pona a předpona	dezira propozicio – devenanta el alispecaj radikoj
afiksoidoj – ĉiuj afiksoj, kiuj kondutas kiel radikoj ĉe kunmetado	difina (difinita) artikolo – člen určitý
aglutina lingvo – kunmetanta vortojn regule	diftongo – dvojhlasčka (eŭ, aŭ)
agverbo – esprimas ideon pri agado	divido streko – rozdělovací znaménko
akcento - přízvuk	dupunkto - dvojtečka
akcesota tempo – složený čas	durativo aŭ daŭra aspekto – AD – ekz. sidADI lernADI
aktiva voĉo – činný způsob	eksploda konsonanto – b, p, v, t, g, k
akuzativa adjekto – akuzativní příslovečné určení	eksplodo-frota konsonanto – c, dz, ĉ, ĝ
akuzativo – čtvrtý pád	epiteto - přívlastek
apostrofo - apostrof	etimologio – nauka o původu slova
artikolo - člen	faktivo – faktiva voĉo -IG-
aspekto – slovesný vid	fiktiva modo – kodicionál, podmiňovací způsob
atribuo - přísudek	fina aspekto – perfektivo (fin-, pret-, sat-, tut-)
baza numeralo – číslovka základní	finajo - koncovka
citiloj – signoj, disigantaj frazelementojn	finitivo – pura verba formo, infinitiv
daŭra aspekto aŭ durativo – přípona trvajícího času	flua konsonanto – l, r

fonetiko – zvukosloví, výslovnost	libera vortordo – libovolný slovosled
frazelemento – větný člen	ligita vortordo – vázaný slovosled
frazo – (kunmetita) propozicio	lingvoelemento – jazykový prvek
frota konsonanto – f, v, s, z, ŝ, ĝ, ĵ, h, ĥ	lipa konsonanto – b, p, f, m, v
futuro – estonta tempo	lokadverbo – ekz. ĉirkaŭ, for ktp.
gingiva konsonanto – dásňová souhláska: s, ŝ, ĵ, ĉ, ĝ	manieradverbo – příslovce způsobu
gorĝa konsonanto – k, g, ĥ	medialo - -IĜ- mediala voĉo
halstostreko - pomlčka	modalo (modo) - způsob
imperfekto – minulý čas, děj nedokončený (anta)	momentaneo aŭ momenta aspekto -EK- sendaŭro
indika modo, indikativo – oznamovací způsob	montra pronomo – ukazovací zájmeno
indika propozicio – oznamovací věta	morfologio - tvarosloví
infinitiva adjekto – infinitivo en funkcio de adjekto	multenombro – pluralo; množ. číslo
infinitivo – neurčitý způsob	nea pronomo – tabelvortoj komenciĝantaj per NEN-
inkoativo aŭ komenca aspekto – ek-; (ek-dormi, sidiĝo)	nedefina pronomo – neurčité zájmeno (iu)
interjekcio - citoslovce	nerekta objekto – nepřímý podmět
interpunkcio – apartigantaj signoj	netransitiva - netransitivní
iterativo aŭ ripeta aspekto -re-; refari, relegi	nominativo – 1.pád
komo - čárka	numeralo - číslovka
komparativo – druhý stupeň (adverbií, adjektiv)	objekto - předmět
kompleksa aŭ rilata tempo – agado ne finiĝis: estas konstruata	orda numeralo – číslovka řadová
kompleksa predikato – přísudek rozvitý	ordona - rozkazovací
komplemento - doplněk	palata konsonanto – souhláska patrová
kondicionalo – podmiňovací způsob	participo - přičestí
konjugacio - skloňování	pleonasmo – vorto en superflua formo
konjukcio – spojka souřadná	pluralo – multenombro; množné číslo
konsonanto - souhláska	poseda aŭ adjektiva promono – přivlastňovací zájmeno
kopulo – spona (relatigvorto: esprimas rilaton inter iu (io) kaj ĝia kvalito, ekz.: esti, aspekti, ŝajni)	predikativo - doplněk
korelativo – vztahné jméno (tabelvorto)	predikato - přísudek
krampoj - závorky	prefikso - předpona
signorie - vykřičník	prefiksoido – prefikso, kiu kondutas kiel radiko ĉe kunmetado kontraŭregule: dis-, ek-
kvanta adverbo – nur, pli, plej, tre, ju - des	prepozicio - předložka
kvazaŭnomo - oni	prepozitivo – předložkový pád
laringa konsonanto - ĥ	prepozitiva adjekto – předložkové příslovečné určení
leksikologio – scienco pri vortoj	preterito – minulý čas

prezenco – estanta tempo, přítomný čas	substantiva numeralo – číslovka zpodstatnělá
primitiva adverbo estas deklinibla (ekz. hodiaŭ, jam ktp)	substantiva sufikso – zpodstatnělá příp- ona (-aro, -ono)
primitiva propozicio – holá věta	substantivo – podstatné jméno
pronono - zájmeno	sufiĉo kaj neceso – gramatika regulo
propozicio – ĉiu aparta vortgrupo, esprimanta kompletan opinion	sufikso - přípona
punkto - tečka	sufiksoido – ne obeas al reguloj de vortkunmeto
punktokomo - středník	suplemento – přívlastek neshodný
radiko - kmen	sumigpronomo – p. komencanta per ĉ.
refleksiva pronomo – zvrtné zájmeno (si – por la tria persono)	superlativo – třetí stupeň
rekta infinitiva adjekto – příslovečné určení přímé (neurčité)	supoza modo - kondicionalo
rekta komplemento – přímý doplněk	tabelvorto – vztažné zájmeno
rilata pronomo – komencas per k- (ekz. kiu, kie)	tabelpronomo – tabulkové zájmeno
rilata (akcesora, kompleksa) tempo – složený čas (estas /-is, os/... anta /-inta, -enta)	tempadv verbo – příslovce času
relatigverbo - kopulo	tempo - čas
semantiko aŭ semasiologie - významosloví	transitiva - přechodný
senpersona pronomo (kvazaŭnomo) – oni, iu ajn, kiujn ajn	tripunkto - přechodný
sensubjekta propozicio – bezpodmětná věta (Pluvas)	ununombro (singulatur) – jedn. číslo
silabo - slabika	verbo - sloveso
singularo – jednotné číslo	voĉo – způsob (trpný, činný)
sintakso – scienco pri frazkonstruo	vokalo - hláska
statverbo – esprimas ideon pri stato	volitivo – rozkazovací způsob
subjekto – podmět	vortordo – slovosled
subjunkcio – spojka podřadná	vortspeco – druh slova

Poemo pri Ĉeĥoslovakio.

Tempo pasas, memoroj restas

Dum mia labortag'

pri vi, Ĉeĥoslovak'

Mi pensas, kaj revadas.

Ĉar dank' al Esperanto

vian landon mi konas,

vian popolon ŝatas.

Pro mia amikec'

pro nia lingvo Esperanto

reveni mi promesis,

sonĝon efektivigis,

kaj dank' al Esperanto

geamikoj revidis!

Kelkajn landojn mi konas,

ĉiujn popolojn ŝatas,

sed Ĉeĥoslovakion

danke al Esperanto,

al Vi mia animo.

For de mia patrujo

Franclando amata!

Malproksime de vi -

lando Ĉeĥoslovakio.

En Svislando mi vivas,

laboron mi ordigas,

infanojn mi prizorgas

pri vi - Ĉeĥoslovakoj

mi pensas kaj revadas!

Ĉar dank' al Esperanto

du patrujojn mi havas -

bel' - Ĉeĥoslovakion

kaj Franclandon amatan!!

Odette Fregonara

9 MUSY – 1200 Genevo, Svisio

(jam forpasinta)

5-a Internacia Kultura Festivalo okazis en la ĉeĥa urbo Ústí nL honore al la literaturistoj Jiří Kořínek kaj Tomáš Pumpr 2.-4.an de oktobro. Pri ili solene parolis Jaroslav Mařík kaj prof.Dro Vl. Novobilský. Ĉeestis ĝemelklubanoj el Kronach (Bavario) kaj el Saksio. Krom informoj kaj turismo estis projekciita kolora filmo pri japan-esperantista geedziĝo en Prago kun ĉeesto de esperantistoj el kvar kontinentoj, partoprenantoj de la Oficiala Antaŭkongreso, en kiu Esperanto rolis pontlingve (V.Novobilský), kaj ĝuis altnivelan kulturvesperon, aĝe de kantistoj kaj muzikistoj el la ŝtata operejoj de Prago kaj Ústí, okjara majstrino Urbanová kaj deklamon de aktorino E.Seemannová. Huraan aplaŭdegon rikoltis ĉefine fascina prezento de „Figaro fare de M. Smyčka. (Raportas J. Mařík).

Kuriozaĵo el la festivalo Ústí: S-ano Míla Jíra, esperantist-estro el Jablonec nN, nin informis, ke li, la klubanoj kaj amikoj dissendos nunjare ĉiujn siajn bondezirojn okaze de la Kristnasko, Nova Jaro kaj eĉ Pasko 1993 sume kvarobla altiĝo de poŝtmarka afranko de bildkartoj“

Agrablan semajnon pasis partoprenintoj de Esperanto-tendaro Ošelín ĉe Stříbro fine de aŭgusto. Amikeca samideana restado kaj etoso en ĉarma natura medio ebligis bonegan ripozon. Ne mankis ekskursoj en belegan ĉirkaŭaĵon, konversaciaj lecionoj kaj vesperaj tendarfajroj. Al organizintoj el E-klubo Plzeň, precipe al J.Vomáčka (tendarestro) kaj A.Schröterová (ĉefkuiristino) en nomo de kontentaj partoprenintoj dankas Mirek Severa, 47001 Česká Lípa, Lukostřelecká 2188.

EL POPOLA ĈINIO estas abonebla ĉe firmao LA ESPERO, poŝtkesto 34, 69662 Hodonín – por 12 numeroj 430 Kčs, provnumero 10 Kčs!

RATÍŠKOVICE 1993 – renkontiĝo de ĉeĥaj kaj slovakaj esperantistoj, organizata de E-klubo Vracov dum tagoj 24.-26.IX.93 en la regiono de folkloro, popolartoj kaj bona vino. Pluajn detalojn petu ĉe s-anino Jana Melichárková, 69602 Ratíškovice 938, distr. Hodonín. Ŝi organizas ankaŭ TRADICIAN PRINTEMPAN RENKONTIĜON en Ratíškovice sabate la 17an de aprilo 1993. Eblas ankaŭ tranokti – nepre aliĝu! Vl.Hasala.

E-klubo en Prago solenis sian 90-jaran jubileon en la tagoj de 20a ĝis 22a de novembro. Ĉio komenciĝis vendrede vespere en la klubejo en Vejvodová str, kie alvenintoj interkonatiĝis kaj babilis. Sabate matene oni promeniris de „Nám.míru“ al Heroldovy Sady“ kie pririgardis ŝtonon kun E-surskribo (monumento)... Tilio enplantita jam dufoje en proksimeco, bedaŭrinde sekiĝis. Post tagmanĝo en la restoracio „Na Zvonaře“ rakontis Jaroslav Mařík pri historio de la klubo. En kultura programo oni aŭskultis novajn poemojn de akademiano Eli Urbanová recititajn de E. Seemannová, violonĉelan koncerton prezentitan de s-ro Jedlička, juna interpretisto; sekvis tombolo kaj dancado. Por dimanĉo estis preparitaj tri promenoj: al Vyšehrad, Malnova Urbo kaj Karola Ponto kun domsignoj en Neruda Strato. Vespere okazis la plej grava aranĝo: partopreno en „Video-stop“ kun 43 gastoj el esp.klubo en Prago. Konkursantoj estis konataj aktoroj Bartoška, Zedníček, Lipský, kaj nin -esperantistoj- reprezentis D.Kočvara el Ostrava, Mirek Severa el Č.Lípa kaj Květa Hubnová, klubestrino el Prago, kiuj pruvi, ke krom E-on ili bone scipovas nian filmkreadon. La gajninto, Květa Hubnová, prezentante la tri konkursantojn, pravis dirante: „Ne pravas, kiu el ni venkos; la celo estas interese kaj altnivele prezenti kaj reprezenti E-on.“ Por tiu programo devas E-klubo pagi 20.000 Kčs, ĉar laŭdire ĝi estas reklamo – VIDEOSTOP apartenas al la plej servataj programoj de la ĉeĥa televido. Tre valoraj estis enkondukaj vortoj de D.Kočvara, kiu prezentis E-on al la aŭskultantoj, el kiuj multaj jam supozas, ke E-o estas lingva kuriozaĵo ja forpasinta.